

ДОВІДКА ПРО ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ

№ з/п	Автор зауваження/пропозиції (юридична або фізична особа)	Редакція частини ДДП/Звіту про СЕО до якої висловлено зауваження/пропозицію	Зауваження/пропозиція	Спосіб врахування (повністю враховано, частково враховано, обґрунтовано відхилено)	Обґрунтування*
До звіту про СЕО					
1	ONEWORKS: foundation	Звіт про СЕО Розділ 7	<p>СЕК ООН та команда під керівництвом Фонду One Works звертаються до міської ради з проханням розглянути можливість інтеграції наступних заходів у Звіт зі стратегічної екологічної оцінки:</p> <p>ЗАХОДИ, ЯКІ НЕОБХІДНО ВЖИТИ ДЛЯ ПОПЕРЕДЖЕННЯ, ЗМЕНШЕННЯ Й ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ:</p> <p>1. У сфері охорони геологічного середовища та ґрунтів передбачається:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Регенерація пустих міських ділянок з метою відновлення природного простору; - Озеленення громадських зелених зон у наявних та нових районах забудови; - Мінімізація наслідків та відновлення територій, що зайняті інфраструктурою/промисловими зонами; - Розширення лісових масивів як основних зелених легенів міста та введення нових видів лісонасаджень; 	Частково враховано	<p>На території міста розташовуються незначні території лісових масивів, які знаходяться у підпорядкуванні ДП «Миколаївське лісове господарство», тож і питання введення нових видів лісонасаджень відноситься до їх повноважень.</p> <p>Окремо слід зазначити, що на території міста знаходиться більше 250 об'єктів зеленого господарства, орієнтовною площею 1020, 2511 га. На сьогодні, на кожного жителя</p>

					міста Миколаєва припадає близько 22 м ² зелених насаджень загального користування, не враховуючи зелених насаджень, що розміщені в зонах житлової забудови, в садових товариствах, вздовж об'єктів дорожньої мережі та зелених насаджень спеціального призначення
			<p>2. У сфері поводження з відходами виробництва та споживання передбачається: Немає коментарів</p> <p>3. У сфері охорони водного середовища:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Спорудження берегоукріплень з акцентом на зменшення впливу інфраструктури через їх природну інтеграцію; - Використання існуючих водозбірних басейнів шляхом будівництва чи реконструкції, а також можливе створення нових заплавних басейнів для збору дощових вод; - Впровадження систем стійкого міського водовідведення (SuDS) для підвищення здатності утримання води та її контролю в міських умовах; - Реабілітація та реконструкція природних поверхневих та підземних водотоків; - Відновлення природних водних середовищ; - Трансформація промислових парків біля річок у екологічно оснащені зони, стійкі до затоплення; - Створення доступного громадського простору в прибережних зонах міста шляхом збереження водно-болотних угідь як ключових екосистем; 	Частково враховано	Будівництво водозабірних споруд та створення заплавних басейнів призведе до збільшення негативного впливу на екосистему (обміління водних об'єктів, підвищення їх солоності, збільшення площі анафелогенних зон тощо). Як варіант для збору дощових вод в умовах міста краще використовувати організований відвід води з покрівлі будинку по жолобах і водостічних трубах, яка пройшовши через фільтр, зливається в резервуар, який можна закопати на присадибній ділянці або встановити в підвалі будинку, за рішенням співвласників
			<p>4. У сфері охорони атмосферного повітря:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Впровадження політики трансформації індустріальних парків з метою пом'якшення наслідків промислової діяльності та забруднення повітря шляхом запровадження мінімального стандарту зелених зон; 	Повністю враховано	

		<ul style="list-style-type: none"> - Інтеграція нових видів дерев, кущів та рослин з високою здатністю поглинання забруднювачів повітря; - Стимулювання переходу на електрифікований транспорт та транспортні засоби на альтернативних видах палива, наприклад, автобуси на стисненому природному газі (СПГ). 		
		<p>5. У сфері боротьби зі зміною клімату:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розвиток загальноміської мережі спільного використання мікромобільності для зручних поїздок на короткі відстані та забезпечення «останньої милі»; 	Повністю враховано	
		<p>6. У сфері зменшення шуму та вібрації:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Будівництво об'їзної дороги для перенаправлення великовантажного транспорту з міських доріг; - Створення зони з обмеженим рухом для великовантажного транспорту у центрі міста для зниження заторів та підвищення безпеки; - Підвищення пропускної здатності залізничної мережі для зменшення навантаження на автомобільні дороги. 	Частково враховано	Створення зони з обмеженим рухом для великовантажного транспорту можливо тільки після побудови об'їзної дороги з мостовим переходом у напрямку Одеси. Пропускна здатність залізничної мережі належить до повноважень АТ «Українська залізниця»
		<p>7. У сфері збереження та захисту об'єктів природно-заповідного фонду та біорізноманіття:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Регенерація незабудованих міських ділянок для повернення їх природі; - Розширення озеленення громадських територій згідно з принципом «15- хвилинне місто» та правилом «3-30-300»; - Озеленення територій загального користування в існуючих та нових районах забудови; - Мінімізація наслідків та відновлення територій, зайнятих інфраструктурою/промисловими зонами; - Збільшення площі лісових масивів як основних «зелених легенів» міста та впровадження нових видів лісонасаджень. 	Частково враховано	На території міста розташовуються незначні території лісових масивів, які знаходяться у підпорядкуванні ДП «Миколаївське лісове господарство», тож і питання введення нових видів лісонасаджень відноситься до їх повноважень. Окремо слід зазначити, що на території міста знаходиться більше 250 об'єктів зеленого господарства, орієнтовною площею 1020, 2511 га. На сьогодні, на кожного жителя міста Миколаєва припадає близько 22 м ² зелених

					насаджень загального користування, не враховуючи зелених насаджень, що розміщені в зонах житлової забудови, в садових товариствах, вздовж об'єктів дорожньої мережі та зелених насаджень спеціального призначення
			<p>8. У сфері захисту об'єктів історико-культурної спадщини: Немає коментарів</p> <p>9. У сфері захисту соціального середовища та здоров'я населення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Орієнтація на реконструкцію зі створенням зон змішаного використання у всіх районах міста; - Створення широкої мережі громадських закладів та місцевих магазинів для уникнення функціональної сегрегації; - Організація «громадських центрів» для надання психологічної підтримки та соціальних послуг місцевому населенню; - Заснування «денних центрів» для літніх людей та осіб з особливими потребами; - Стимулювання активізації перших поверхів у будівлях, що виходять на вулицю; - Впровадження можливостей дистанційної роботи для віддалених працівників та цифрових «кочівників», які вирішили переїхати до Миколаєва; - Систематизація існуючої мережі маршрутів з'єднання з містом для поліпшення доступності для маломобільних груп населення; - Встановлення належного освітлення на всіх вулицях і в парках; - Встановлення дорожніх знаків біля шкіл; - Впровадження заходів для підтримки активної мобільності, інтермодальності та створення мультимодальних транспортних вузлів; - Розробка комплексної міської стратегії паркування, включаючи громадські велопарковки, для ефективного управління паркувальними місцями; - Експериментальне впровадження моделі «15-хвилинного міста» для забезпечення доступу до основних послуг за допомогою активних 	Повністю враховано	

<p>видів транспорту на рівні мікрорайонів з метою подолання нерівності доступу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розробка системи моніторингу дорожнього руху для виявлення аварійно небезпечних місць, забезпечення їхнього постійного вдосконалення; - Впровадження електронної та інтегрованої системи продажу квитків на проїзд у громадському транспорті з різноманітними опціями та знижками для різних категорій користувачів; - Впровадження нічного громадського транспорту; - Перегляд портової промислової системи з концентрацією її активності у спеціалізованих хабах при одночасному покращенні виробничих процесів та навколишнього середовища; - Заохочення програм співпраці між університетами, таких як наукове партнерство та обмін студентами. 	
---	--

* При наявності зауважень чи пропозицій, які обґрунтовано відхилено або частково враховано

Стратегія розвитку Миколаївської міської територіальної громади до 2027 року розроблена на середньостроковий період і є плановим документом реалізації стратегії розвитку міста Миколаєва до 2027 року.

Нова редакція Стратегії спрямована на знаходження оптимального балансу між усіма сферами життєдіяльності міста Миколаєва.

У Стратегії визначені пріоритети розвитку міста, в тому числі: сталий розвиток – баланс економічної, соціальної та екологічної складових; дотримання високих екологічних стандартів, створення безпечного середовища для населення та комфортної громади. Ці пріоритети, зокрема, спрямовані на перетворення Миколаєва на екологічно чисте та зелене місто.

Песимістичний сценарій розвитку Миколаївської міської територіальної громади у контексті стратегічної екологічної оцінки може бути розглянутий як «нульова альтернатива», за яким Стратегія не затверджується та більшість зовнішніх загроз і багато внутрішніх проблем з високою ймовірністю погіршать теперішню екологічну ситуацію. Песимістичний сценарій пов'язаний із досить ймовірним збереженням, «консервацією» нинішнього стану виробництва, житлово-комунального господарства, стану довкілля, здоров'я людей та умов їх життя. Цей варіант виходить з того, що зміни у громаді практично не відбуватимуться і продовжуватиметься повільний процес структурних трансформацій.

При цьому сценарії розвитку пріоритет у розвитку економіки буде надаватися виробництвам, які не потребують значних капіталовкладень в організацію та підготовку виробництва або мають швидку економічну віддачу. Передусім це стосується низько- чи середньотехнологічних, не наукомістких галузей перероблення сільськогосподарської сировини, харчової промисловості, промисловості будівельних матеріалів тощо. При цьому якісні показники розвитку виробництва будуть

залишатись малорухомими. А це вкрай стримує процеси інноваційного розвитку економіки міста та підвищує рівень екологічного навантаження на довкілля. Значні обсяги накопичених відходів та відсутність ефективної системи поводження з ТПВ, поглиблюють екологічну кризу та створюють несприятливі умови для життя мешканців громади. Зберігається високе антропогенне навантаження на природне середовище, що також ставить під загрозу забезпечення економічного зростання, розвиток туристично-рекреаційної сфери та покращення демографічних показників. Негативні наслідки загрозливого характеру очікуються від посилення зміни клімату, що може спричинити надзвичайні ситуації природного характеру. Культурна складова розвитку залишиться вразливою через невідповідність матеріально-технічної бази установ культури і мистецтва сучасним вимогам, дефіцит умов для розвитку творчих здібностей, проведення дозвілля.

Реалізація песимістичного сценарію ілюструє значне загострення соціально-політичних, фінансово-економічних, комунальних проблем, що перешкоджають набуттю високої якості життя, комфортних умов та добробуту міста, побудові збалансованої інноваційної креативної економіки громади, реалізації ефективного управління, збалансованого просторового розвитку та рівних можливостей Миколаєва. Отже, за результатами аналізу визначено, що в рамках песимістичного сценарію подальший сталий розвиток Миколаївської міської громади є ускладненим, і цей сценарій призводить до погіршення екологічної ситуації у місті. Стратегічний вибір песимістичного сценарію оцінюється як маловірогідний.

Базовий (цільовий) сценарій (альтернатива 2) передбачає впровадження Стратегії розвитку Миколаївської області до 2027 року та партнерство з Миколаївською ОДА сприяє залученню додаткових ресурсів до громади, в тому числі реалізації масштабних розвиткових проєктів на території Миколаївської міської територіальної громади, за рахунок коштів державного бюджету, країн-донорів, МФО, інших джерел незаборонених законодавством та сприятиме здійсненню оптимістичного сценарію розвитку громади.

Оптимістичний сценарій розвитку Миколаївської міської територіальної громади (альтернатива 3) передбачає: регіональний розвиток, у тому числі розвиток людських ресурсів й конкурентний бізнес, багатосекторне партнерство, залучення проєктів міжнародної технічної допомоги для відновлення та розвитку громади, розвиток туризму та сфери гостинності, надання якісних медичних послуг та екологічну безпеку громади.

Важливим напрямом активізації інвестиційних потоків у місто є розробка, пропагування та реалізація інвестиційних та інвестиційно-інноваційних проєктів. Одним з головних завдань діяльності органів є підтримка розвитку бізнесу та виробничої політики, направленої на створення нових інноваційних виробництв, підвищення конкурентоспроможності продукції підприємств, що забезпечить створення нових робочих місць. Зокрема, передбачається створення індустріального парку «Миколаїв», що відповідатиме вимогам Стратегії розвитку індустріальних парків на 2023-2030 роки, зокрема в частині розвитку індустріальних парків з урахуванням екологічної безпеки та трансформації в еко-індустріальні парки.

Реалізація потенціалу транспортно-географічного положення міста Миколаєва відбуватиметься шляхом розвитку інфраструктури (транспортної, складської, логістичної).

Проведення активної просвітницької роботи, запровадження механізму стимулювання заходів з енергозбереження, створення необхідних умов для запровадження енергоефективних технологій, а також модернізація наявних потужностей із застосуванням альтернативної енергетики й забезпечення переходу на 100 % відновлювальні джерела енергії сприятиме підвищенню енергоефективності й скороченню енергоспоживання в усіх секторах економіки міста.

У рамках оптимістичного сценарію забезпечується сталий розвиток міської громади, в тому числі:

- громада формує привабливі інвестиційні й туристичні пропозиції та активно просуває їх на інвестиційні ринки, тим самим підвищуючи свою впізнаваність у регіоні та країні;
- громада формує свій профіль як туристично привабливої території, використовуючи природні та історичні переваги;
- громада підтримує економічну активність на своїй території;
- на території громади створюються привабливі умови для розміщення малих і середніх високотехнологічних виробничих підприємств та сфери послуг для бізнесу;
- покращується стан зелених насаджень, водойм, ґрунтів, атмосферного повітря;
- вирішуються проблеми з водопостачання міста;
- вирішуються проблеми поводження з відходами та з очисними каналізаційними спорудами міста;
- покращується якість життя населення громади;
- у громаду заходять інвестори, створюючи нові робочі місця;
- громада відновлюється після військової агресії РФ.

Таким чином, оптимістичний сценарій передбачає використання більшості можливостей та усіх сильних сторін міста за умови нівелювання або нейтралізації загроз, наведених у SWOT-аналізі.

В інтересах ефективного та сталого розвитку міста та підвищення якості життя населення найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованої Стратегії з урахуванням заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.